บทความวิจัย

การพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ PEIED ร่วมกับการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา*

THE DEVELOPMENT OF A SUPERVISION MODEL USING THE PEIED PROCESS WITH COACHING AND MENTORING TO ENHANCE TEACHERS' COMPETENCIES IN COMMUNICATIVE ENGLISH LANGUAGE TEACHING UNDER THE NAKHON RATCHASIMA PROVINCIAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATION

วารุณี จินาพร
Varunee Jinaporn
องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา นครราชสีมา ประเทศไทย
Nakhon Ratchasima Provincial Administrative Organization, Nakhon Ratchasima, Thailand
Corresponding author E-mail: Varunee456@gmail.com
Tel: 089-625-2455

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ PEIED ร่วมกับการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา เป็นการวิจัยและพัฒนา ประชากร คือ ครู ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 239 คน โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้ 1) ศึกษาความต้องการจำเป็นของครู 148 คน และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง 2) สร้างและตรวจสอบรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง 3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบโดยครู 35 คน และ 4) ประเมินรูปแบบโดยครู 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความต้องการจำเป็น แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แบบบันทึกร่างรูปแบบการนิเทศ และแบบประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความต้องการจำเป็น Modified Priority Needs Index ($PNI_{modified}$) การวิเคราะห์เนื้อหา และการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า 1) ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การวัดและประเมินผลการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียน การจัดการชั้นเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การวิเคราะห์การสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียน การใช้สื่อและเทคโนโลยี และการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ 2) รูปแบบการนิเทศที่พัฒนามี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กระบวนการ และการประเมินผล 3) หลังการใช้รูปแบบการนิเทศ พบว่า ครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้

* Received 17 September 2026; Revised 21 October 2026; Accepted 26 October 2026

ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 และ 4) ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศ โดยภาพรวมมีความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบการนิเทศ, การโค้ชและระบบพี่เลี้ยง, การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู

Abstract

This research aims to develop a supervision model using the PEIED process combined with coaching and mentoring to enhance teachers' competencies in communicative English language teaching under the Nakhon Ratchasima Provincial Administrative Organization. Employing a research and development (R&D) methodology, the population consisted of 239 teachers under the Nakhon Ratchasima Provincial Administrative Organization. The research procedure was divided into four phases: 1) investigating the needs of 148 teachers and interviewing 5 experts selected through purposive sampling; 2) developing and validating the supervision model with 9 experts selected through purposive sampling; 3) examining the implementation effects of the model with 35 teachers; and 4) evaluating the model with 35 teachers. Research instruments included needs assessment questionnaires, semi-structured interview forms, draft model recording forms, and evaluation forms. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, the Modified Priority Needs Index ($PNI_{modified}$), content analysis, and the t-test. The research findings revealed that: 1) The priority needs for developing teachers' competencies in communicative English language teaching, ranked from highest to lowest, were assessment and evaluation of students' English communication, learner-centered classroom management, analysis of students' English communication, the use of instructional media and technology, and lesson plan development. 2) The developed supervision model comprised five main components: principles, objectives, content, process, and evaluation. 3) After implementing the supervision model, teachers' competencies in communicative English language teaching were higher than the established criterion of 80 percent. and 4) The overall evaluation of the supervision model indicated that its feasibility and utility were at the highest level.

Keywords: Supervision Model, Coaching and Mentoring, Teachers' Competencies in Communicative English Language Teaching

บทนำ

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์และขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้การจัดการศึกษามุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ กระบวนการคิด และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, 2542) ขณะที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) สอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นการพัฒนาทักษะการสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ การใช้เทคโนโลยี และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ดังนั้น การพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนภาษาอังกฤษจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน โดยเฉพาะการพัฒนาครูผ่านระบบการนิเทศที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งช่วยส่งเสริมให้ครูสามารถออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพครู (สถาพร สมอุทัย, 2565)

ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสะท้อนให้เห็นว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ยังมีสมรรถนะด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนด โดยผลการจัดอันดับดัชนีความสามารถทางภาษาอังกฤษ (EF English Proficiency Index) ปี ค.ศ. 2025 พบว่า ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 116 จาก 123 ประเทศ มีคะแนน 402 คะแนน ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษระดับต่ำ (EF Education First, 2025) สาเหตุสำคัญประการหนึ่งมาจากครูยังคงใช้รูปแบบการสอนที่เน้นการถ่ายทอดความรู้มากกว่าการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร อีกทั้งยังขาดความเชี่ยวชาญในการใช้สื่อ เทคโนโลยี และการประเมินผลตามสภาพจริง ตลอดจนระบบการนิเทศที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันยังมุ่งเน้นการตรวจสอบเอกสารมากกว่าการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลการสำรวจระดับนานาชาติของ OECD จากครูกว่า 280,000 คน ใน 55 ประเทศทั่วโลก ที่พบว่า การจัดระบบพี่เลี้ยง (Mentoring System) ให้แก่ครูเป็นแนวโน้มที่มีบทบาทสำคัญเพิ่มขึ้นทั่วโลก เนื่องจากช่วยเสริมสร้างสมรรถนะทางวิชาชีพและลดปัญหาการลาออกของครูใหม่ (OECD, 2025) ดังนั้น การนิเทศการศึกษาในปัจจุบันจึงมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนแนวทางจากการตรวจสอบเชิงเอกสารไปสู่การนิเทศที่บูรณาการระบบพี่เลี้ยงร่วมกับกระบวนการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งมีนโยบายยกระดับการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร พบว่า ครูผู้สอนยังประสบปัญหาในการวิเคราะห์ผู้เรียน การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อและเทคโนโลยี การจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ตลอดจนการวัดและประเมินผลการสื่อสารภาษาอังกฤษ ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ยังไม่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุสมรรถนะตามเป้าหมายของหลักสูตรได้อย่างเต็มศักยภาพ ประกอบกับการนิเทศในสถานศึกษายังขาดรูปแบบที่เป็นระบบและการติดตามอย่างต่อเนื่อง จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนารูปแบบการนิเทศที่สามารถตอบสนองต่อบริบทของสถานศึกษาและส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างยั่งยืน (องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา, 2565) เมื่อพิจารณาแนวทางการพัฒนาครูที่ผ่านมาพบข้อจำกัดสำคัญ 3 ประการ ประการแรก การนิเทศแบบดั้งเดิมมักดำเนินการเป็นครั้งคราว เน้นการตรวจเยี่ยมและตรวจเอกสาร ครูจึงได้รับข้อมูลย้อนกลับที่ไม่ต่อเนื่องและไม่เชื่อมโยงกับปัญหาในชั้นเรียนจริง ประการที่สอง การอบรมเชิงปฏิบัติการเพียงอย่างเดียวให้ความรู้ได้ดี แต่ขาดการสนับสนุนระหว่างการนำไปใช้ ทำให้ความรู้ถ่ายโอนสู่การปฏิบัติในห้องเรียนได้น้อย ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบว่าการพัฒนาวิชาชีพครูที่ได้ผลต้องเชื่อมทฤษฎีกับการปฏิบัติในชั้นเรียนและดำเนินการอย่างต่อเนื่องในบริบทจริง (Sancar, R. et al., 2021); (Taşdemir, H. & Karaman, A. C., 2022) ประการที่สาม การโค้ชและระบบพี่เลี้ยงแม้จะมีหลักฐานเชิงประจักษ์ว่า ช่วยพัฒนาการสอนของครูได้อย่างชัดเจน (Kraft, M. A. et al., 2018); (Ekawati, D. et al., 2022) แต่หากดำเนินการโดยลำพังระหว่างบุคคล โดยไม่มีวงจรการนิเทศระดับสถานศึกษารองรับ จะขาดการวางแผนร่วม การประเมินผลอย่างเป็นระบบ และการขยายผลสู่ครูคนอื่น

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงนำกระบวนการ PEIED ซึ่งเป็นวงจรการนิเทศระดับระบบ (วางแผน - ให้ความรู้ - ปฏิบัติ - ประเมินผล - ขยายผล) มาบูรณาการกับการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงซึ่งเป็นการสนับสนุนรายบุคคลระดับห้องเรียน เพื่อปิดช่องว่างระหว่างการได้รับความรู้กับการนำไปใช้จริง และยังไม่พบงานวิจัยที่บูรณาการทั้งสองแนวทางนี้เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครูในบริบทสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ PEIED ร่วมกับการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นการบูรณาการกระบวนการวางแผน การให้ความรู้ การปฏิบัติการนิเทศ การประเมินผล และการขยายผล เข้ากับการพัฒนาครูผ่านการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงอย่างเป็นระบบ คาดว่าจะช่วยยกระดับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู เพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา และส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียน ตลอดจนเป็นต้นแบบในการพัฒนาระบบการนิเทศสำหรับสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานทางการศึกษาอื่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการจำเป็นต่อการสร้างรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ PEIED ร่วมกับการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อสร้างและตรวจสอบรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ PEIED ร่วมกับการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ PEIED ร่วมกับการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
4. เพื่อประเมินรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ PEIED ร่วมกับการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยใช้วิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R & D) 4 ขั้นตอน ตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 สรุปวิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัย	ผลลัพธ์
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็น ต่อการสร้างรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ PEIED ร่วมกับการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา	ขั้นที่ 1.1 ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู - กลุ่มตัวอย่าง ครู ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 148 คน - เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามซึ่งมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 - การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการคำนวณหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Need Index : PNImodified)	ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา แนวทางการสร้างรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ PEIED ร่วมกับการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะ

ตารางที่ 1 สรุปวิธีดำเนินการวิจัย (ต่อ)

ขั้นตอนการวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัย	ผลลัพธ์
	ขั้นที่ 1.2 ศึกษาแนวทางการสร้างรูปแบบการนิเทศ โดยใช้กระบวนการ PEIED ร่วมกับการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู - กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการนิเทศการศึกษาและด้านภาษาอังกฤษและด้านการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง - เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ซึ่งมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 - การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา	เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
ขั้นตอนที่ 2 สร้างและตรวจสอบรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ PEIED ร่วมกับการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา	ขั้นที่ 2.1 ยกร่างรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ PEIED ร่วมกับการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู - ผู้เข้าร่วมประชุมปฏิบัติการ ได้แก่ ผู้ทรงวุฒิ จำนวน 10 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง - เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกร่างรูปแบบนิเทศ ซึ่งมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 - การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา	ร่างรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ PEIED ร่วมกับการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
	ขั้นที่ 2.2 ตรวจสอบรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ PEIED ร่วมกับการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู - กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง - เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินรูปแบบนิเทศ ซึ่งมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 - การวิเคราะห์ข้อมูล โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	รูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ PEIED ร่วมกับการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ PEIED ร่วมกับการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา	- กลุ่มตัวอย่าง ครูอาสาสมัครในโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 35 คน - เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู ซึ่งมีค่า IOC เท่ากับ 0.80 - 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นระหว่างผู้ประเมินทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 - การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test for One Sample)	สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู 5 ด้าน 1. การวิเคราะห์การสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียน 2. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 3. การใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

ตารางที่ 1 สรุปวิธีดำเนินการวิจัย (ต่อ)

ขั้นตอนการวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัย	ผลลัพธ์
		4. การจัดการชั้นเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 5. การวัดและการประเมินผลการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียน
ขั้นตอนที่ 4 ประเมินรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ PEIED ร่วมกับการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา	- กลุ่มตัวอย่าง ครูอาสาสมัครในโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 35 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการใช้รูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ PEIED ร่วมกับการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงในภาคสนามมาแล้ว - เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบ ซึ่งมีค่า IOC เท่ากับ 0.80 - 1.00 - การวิเคราะห์ข้อมูล โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ PEIED ร่วมกับการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

จากตารางที่ 1 สรุปวิธีดำเนินการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ PEIED ร่วมกับการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ศึกษาองค์ประกอบ สภาพความต้องการจำเป็น และแนวทางการนิเทศโดยใช้กระบวนการ PEIED ร่วมกับการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยศึกษาความต้องการจำเป็นกับครู 148 คน และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง 2) สร้างและตรวจสอบรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ PEIED ร่วมกับการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาโดยผู้เชี่ยวชาญ 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง 3) ศึกษาผล การใช้รูปแบบการนิเทศ โดยใช้กระบวนการ PEIED ร่วมกับการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยครูอาสาสมัคร จำนวน 35 คน และ 4) ประเมินรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ PEIED ร่วมกับการสอนงานระบบพี่เลี้ยง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยครูอาสาสมัคร จำนวน 35 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการใช้รูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ PEIED ร่วมกับการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ในภาคสนามมาแล้ว เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และแบบประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความต้องการจำเป็น Modified Priority Need Index ($PNI_{modified}$) การวิเคราะห์เนื้อหา และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ PEIED ร่วมกับการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานต่อการสร้างรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ PEIED ร่วมกับการสอนงานระบบพี่เลี้ยง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

1.1 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู

สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ		
1. การวิเคราะห์การสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียน	2.76	0.30	ปานกลาง	4.47	0.29	มาก	0.619	3
2. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	2.89	0.33	ปานกลาง	4.63	0.31	มากที่สุด	0.602	5
3. การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	2.87	0.29	ปานกลาง	4.64	0.32	มากที่สุด	0.616	4
4. การจัดการชั้นเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	2.80	0.39	ปานกลาง	4.54	0.40	มากที่สุด	0.621	2
5. การวัดและการประเมินผลการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียน	2.89	0.33	ปานกลาง	4.69	0.34	มากที่สุด	0.622	1
รวม	**2.84**	**0.19**	**ปานกลาง**	**4.59**	**0.24**	**มากที่สุด**	**0.616**	

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = 2.84, SD = 0.19) และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.59, SD = 0.24) เมื่อเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อยครบทั้ง 5 ด้าน พบว่า ลำดับที่ 1 การวัดและการประเมินผลการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียน ($PNI_{modified}$ = 0.622) ลำดับที่ 2 การจัดการชั้นเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ($PNI_{modified}$ = 0.621) ลำดับที่ 3 การวิเคราะห์การสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียน ($PNI_{modified}$ = 0.619) ลำดับที่ 4 การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ($PNI_{modified}$ = 0.616) และลำดับที่ 5 การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ($PNI_{modified}$ = 0.602) ทั้งนี้ ค่า $PNI_{modified}$ ของทั้ง 5 ด้านมีค่าใกล้เคียงกัน (0.602 - 0.622) แสดงว่าครูมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทุกด้านในระดับใกล้เคียงกัน โดยด้านการวัดและประเมินผลและการจัดการชั้นเรียนเป็นด้านที่ควรได้รับการพัฒนาก่อน

1.2 แนวทางการนิเทศติดตามโดยใช้กระบวนการ PEIED ร่วมกับการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง พัฒนาขึ้นบนหลักการของการนิเทศแบบกัลยาณมิตร การสอนงาน (Coaching) และการเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) เพื่อส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างเป็นระบบ โดยการวางแผน การให้ความรู้ก่อนปฏิบัติการนิเทศ การปฏิบัติการนิเทศ

การประเมินผลและให้ข้อมูลย้อนกลับ และการขยายผลและเผยแพร่ ภายใต้ความร่วมมือของศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูพี่เลี้ยง และครูผู้รับการพัฒนา เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครูทั้ง 5 ด้าน นำไปสู่การยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้และผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

2. ผลการสร้างรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ PEIED ร่วมกับการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กระบวนการ และการประเมินผล โดยกระบวนการนิเทศมี 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน (Planning) 2) การให้ความรู้ก่อนปฏิบัติการนิเทศ (Educating) 3) การปฏิบัติการนิเทศ (Implementing) 4) การประเมินผลและให้ข้อมูลย้อนกลับ (Evaluation) และ 5) การขยายผลและเผยแพร่ (Dissemination) โดยแต่ละขั้นตอนใช้กระบวนการโค้ชการและระบบพี่เลี้ยง 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน (Goal Setting) 2) การวางแผนและค้นหาทางเลือก (Planning and Options) 3) การปฏิบัติการสอนงาน (Coaching and Mentoring Action) 4) การสะท้อนผลและเสริมพลัง (Reflection and Empowerment) 5) การติดตามผลและพัฒนาต่อเนื่อง (Follow-up and Ongoing Development) โดยกระบวนการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู มีชื่อเรียกว่า PEIED ร่วมกับการสอนงานระบบพี่เลี้ยง ซึ่งโดยรวมรูปแบบและคู่มือการใช้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.75, S.D. = 0.23)

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ PEIED ร่วมกับการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครูกับเกณฑ์ร้อยละ 80

สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู	คะแนนเต็ม	เกณฑ์ร้อยละ 80	$\bar{x}$	S.D.	t	p
1. สมรรถนะการวิเคราะห์การสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียน	5	4	4.33	0.16	12.40**	<0.00
2. สมรรถนะการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	5	4	4.32	0.27	6.98**	<0.00
3. สมรรถนะการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	5	4	4.51	0.12	24.51**	<0.00
4. สมรรถนะการจัดการชั้นเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	5	4	4.54	0.19	16.78**	<0.00
5. สมรรถนะการวัดและการประเมินผลการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียน	5	4	4.52	0.16	18.80**	<0.00
รวม	**5**	**4**	**4.44**	**0.15**	**17.76****	**<0.00**

หมายเหตุ ** p < .001, df = 34

จากตารางที่ 3 หลังการใช้รูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ PEIED ร่วมกับการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พบว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.15 และมีค่า t เท่ากับ 17.76 แสดงให้เห็นว่าครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

4. ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ PEIED ร่วมกับการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ PEIED ร่วมกับการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. ความเป็นไปได้	4.50	0.20	มาก
2. ความเป็นประโยชน์	4.55	0.37	มากที่สุด
รวม	**4.52**	**0.23**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4 พบว่า ครูเห็นว่ารูปแบบการนิเทศมีความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.52, S.D. = 0.23) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.50, S.D. = 0.20) และด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.55, S.D. = 0.37)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พบว่า ความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการวัดและประเมินผลการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียน รองลงมา คือ ด้านการจัดการชั้นเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารต้องประเมินความสามารถในการใช้ภาษาจริง เช่น การพูด การฟัง และการสื่อสารโต้ตอบผ่านการประเมินตามสภาพจริงและการประเมินจากการปฏิบัติ ซึ่งแตกต่างจากการทดสอบความรู้ด้านไวยากรณ์และคำศัพท์ด้วยแบบทดสอบข้อเขียนที่ครูคุ้นเคย ขณะเดียวกัน การจัดกิจกรรมสื่อสารแบบคู่และกลุ่มต้องอาศัยทักษะการจัดการชั้นเรียนที่ต่างจากการสอนแบบบรรยาย ครูจึงต้องปรับบทบาทจากผู้ถ่ายทอดความรู้เป็นผู้อำนวย ความสะดวก (Richards, J. C., 2006) ผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาจรี พรหมศิลา และคณะ ที่พบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษมีความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้สื่อและนวัตกรรม และการวัดและประเมินผล (ภาจรี พรหมศิลา และคณะ, 2568) รวมทั้งสอดคล้องกับ ธัญญลักษณ์ เวชกามา ที่พบว่า ครูมีความต้องการได้รับการพัฒนาผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการ การโค้ช และระบบพี่เลี้ยง ดังนั้น การออกแบบรูปแบบการนิเทศจึงควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาการวัดและประเมินผลและการจัดการชั้นเรียนเป็นลำดับแรก (ธัญญลักษณ์ เวชกามา, 2562)

2. ผลการสร้างและตรวจสอบรูปแบบ พบว่า รูปแบบ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กระบวนการ และการประเมินผล และผู้ทรงคุณวุฒิประเมินว่ารูปแบบและคู่มือมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบพัฒนาขึ้นจากความต้องการจำเป็นของครูและผ่านการยกร่างร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิ จุดเด่นของรูปแบบ คือ การเชื่อมโยงวงจรหลัก PEIED ระดับสถานศึกษากับวงจรย่อยการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงระดับห้องเรียน กล่าวคือ ขั้นการวางแผน (P) สอดคล้องกับการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ขั้นการให้ความรู้ (E) สอดคล้องกับการวางแผนและค้นหาทางเลือก ขั้นการปฏิบัติการนิเทศ (I) สอดคล้องกับการปฏิบัติการโค้ชและเป็นพี่เลี้ยงในชั้นเรียน ขั้นการ

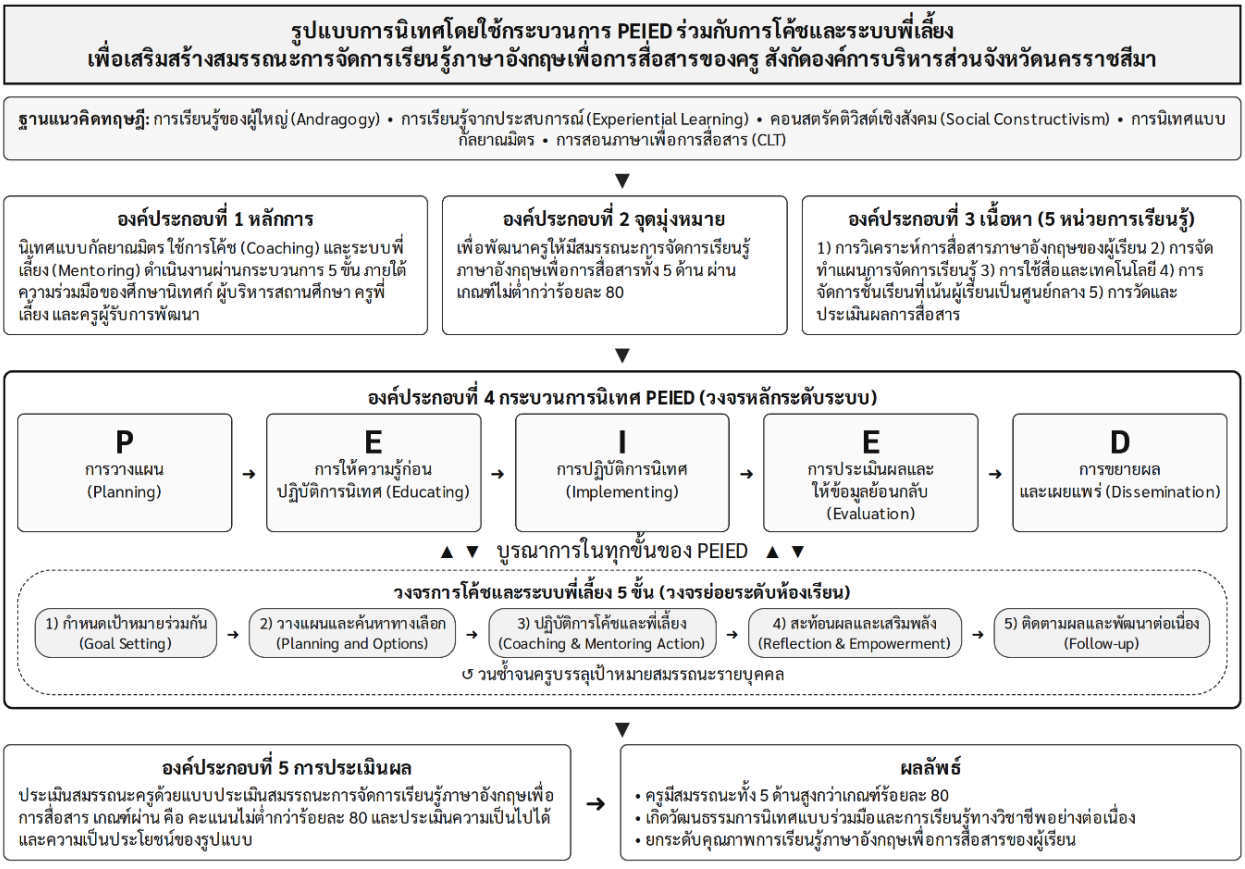
ประเมินผล (E) สอดคล้องกับการสะท้อนผลและเสริมพลัง และขั้นการขยายผล (D) สอดคล้องกับการติดตามผลและพัฒนาต่อเนื่อง การเชื่อมโยงดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาวิชาชีพครูที่ต่อเนื่อง ร่วมมือกัน และฝังตัวอยู่ในบริบทการทำงานจริง (Sancar, R. et al., 2021) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรัญ น่วมมะโน ที่พบว่า รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนภาษาอังกฤษ (จรัญ น่วมมะโน, 2562) อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิพร พงศ์เพลินพิศ ที่พบว่า การพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้วยการโค้ชตามกระบวนการ SSRU ทำให้ครูสามารถประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะไปสร้างสื่อเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้ (ศศิพร พงศ์เพลินพิศ, 2568)

3. ผลการใช้รูปแบบ พบว่า ครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั้ง 5 ด้านสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t(34) = 17.76$, $p < .001$) ซึ่งอธิบายได้ด้วยกลไก 3 ประการ ประการแรกตามทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ (Andragogy) ครูในฐานะผู้ใหญ่จะเรียนรู้ได้ดีเมื่อเนื้อหาสัมพันธ์กับปัญหาจริงในการทำงานและได้กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของตนเอง (Knowles, M. S. et al., 2015) ซึ่งรูปแบบนี้เริ่มจากความต้องการจำเป็นและการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ประการที่สอง วงจรการโค้ชที่ให้ครูทดลองสอน สะท้อนผลและปรับปรุงซ้ำ สอดคล้องกับวงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning) ที่ประกอบด้วยประสบการณ์รูปธรรม การสะท้อนคิด การสร้างความคิดรวบยอด และการทดลองปฏิบัติ (Kolb, D. A., 2015) ประการที่สาม ครูพี่เลี้ยงทำหน้าที่ช่วยเสริมศักยภาพ (Scaffolding) ภายในพื้นที่รอยต่อพัฒนาการ ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์เชิงสังคม (Vygotsky, L. S., 1978) ผลดังกล่าวสอดคล้องกับการวิเคราะห์อภิมานของ Kraft, M. A. et al. ที่พบว่าการโค้ชครูส่งผลทางบวกต่อคุณภาพการสอน (Kraft, M. A. et al., 2018) และงานวิจัยของ Ekawati, D. et al. ที่พบว่าการเป็นพี่เลี้ยงผ่านการศึกษาบทเรียนร่วมกันช่วยพัฒนาสมรรถนะของครูภาษาอังกฤษ (Ekawati, D. et al., 2022) สอดคล้องกับการวิจัยของ จรัญ น่วมมะโน ที่พบว่า หลังการใช้รูปแบบการนิเทศ ครูมีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนการการใช้รูปแบบการนิเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (จรัญ น่วมมะโน, 2562) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฏฐา บุญโต ที่พบว่า หลังการใช้รูปแบบ ครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ณัฏฐา บุญโต, 2569)

4. ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ PEIED ร่วมกับการสอนงานระบบพี่เลี้ยง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พบว่ารูปแบบการนิเทศมีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่ารูปแบบมีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน สามารถนำไปใช้ได้จริง และช่วยส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังมีเครื่องมือและขั้นตอนที่ชัดเจน ยืดหยุ่น และเอื้อต่อการปฏิบัติงานร่วมกันภายใต้หลักการนิเทศแบบกัลยาณมิตร สอดคล้องกับการวิจัยของ ภาวิณี เดชเทศ และคณะ ที่พบว่า รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะการใช้ภาษาอังกฤษในการสอนสำหรับนักศึกษาครู ที่พัฒนามีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด (ภาวิณี เดชเทศ และคณะ, 2568) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวรรณ์ คุณาพันธ์ ที่พบว่า รูปแบบการนิเทศแบบผสมผสาน เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการสอนภาษาอังกฤษในชั้นเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายสำหรับครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 มีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด (ศิริวรรณ์ คุณาพันธ์, 2567)

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย คือ รูปแบบการนิเทศแบบ “วงจรซ้อน 2 ระดับ” ซึ่งประกอบด้วย 1) องค์ประกอบของรูปแบบ 5 ด้าน ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กระบวนการ และการประเมินผล 2) กระบวนการ PEIED 5 ขั้น ทำหน้าที่เป็นวงจรหลักระดับสถานศึกษา 3) วงจรการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง 5 ขั้น ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน การวางแผนและค้นหาทางเลือก การปฏิบัติการโค้ชและเป็นพี่เลี้ยง การสะท้อนผลและเสริมพลัง และการติดตามผลและพัฒนาต่อเนื่อง ซึ่งบูรณาการอยู่ในทุกขั้นของ PEIED ในฐานะวงจรย่อยระดับห้องเรียน 4) เป้าหมายการพัฒนาสมรรถนะครู 5 ด้าน ได้แก่ การวิเคราะห์การสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียน การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อและเทคโนโลยี การจัดการชั้นเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และการวัดและประเมินผลการสื่อสาร และ 5) ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น คือ ครูมีสมรรถนะสูงกว่าเกณฑ์ เกิดวัฒนธรรมการนิเทศแบบร่วมมือ และนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมีทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ การเรียนรู้จากประสบการณ์ และคอนสตรัคติวิสต์เชิงสังคมเป็นฐานคิด ความเชื่อมโยงขององค์ความรู้ดังกล่าวแสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ PEIED ร่วมกับการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู

สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้สรุปผลตามวัตถุประสงค์ได้ 4 ประเด็น ดังนี้ 1) ครูมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะทั้ง 5 ด้าน โดยด้านการวัดและประเมินผลการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียนมีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{modified}$ = 0.622) รองลงมา คือ ด้านการจัดการชั้นเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ($PNI_{modified}$ = 0.621) 2) รูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้นมี 5 องค์ประกอบ ดำเนินการตามกระบวนการ PEIED 5 ขั้นที่บูรณาการวงจรการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง 5 ขั้น และมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 3) หลังการใช้รูปแบบ ครูมีสมรรถนะโดยรวมสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\bar{X}$ = 4.44, t (34) = 17.76, p < .001) และ 4) ครูเห็นว่ารูปแบบมีความเป็นไปได้ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.50) มีความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.55) และโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.52) ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ในระดับนโยบาย องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาและหน่วยงานต้นสังกัดควรกำหนดให้การนิเทศแบบโค้ชและระบบพี่เลี้ยงเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาครูภาษาอังกฤษ จัดสรรงบประมาณ ภาระงาน และเวลาสำหรับครูพี่เลี้ยง และพัฒนาศึกษานิเทศก์ให้มีทักษะการโค้ชระดับสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดโครงสร้างครูพี่เลี้ยงภายในโรงเรียน จัดตารางเวลาให้มีการสังเกตชั้นเรียนและสะท้อนผลร่วมกัน เตรียมคู่มือและเครื่องมือนิเทศ และสร้างความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้องก่อนดำเนินงาน โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านการวัดและประเมินผลและการจัดการชั้นเรียนเป็นลำดับแรก ระดับครูผู้สอนครูควรนำวงจรการโค้ช 5 ขั้นไปใช้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง บันทึกการสะท้อนคิดหลังการสอน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพทั้งนี้ การนำรูปแบบไปใช้ควรจำกัดอยู่ในสถานศึกษาที่มีบริบทใกล้เคียงกับการวิจัยครั้งนี้ เช่น สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีครูพี่เลี้ยงและศึกษานิเทศก์สนับสนุน และควรปรับรายละเอียดให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรใช้แบบแผนการวิจัยกึ่งทดลองที่มีการวัดก่อนและหลังการทดลองและมีกลุ่มเปรียบเทียบ เพื่อยืนยันผลของรูปแบบเชิงสาเหตุ ควรศึกษาผลของรูปแบบต่อสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียน และติดตามผลระยะยาวเพื่อยืนยันความคงทนของสมรรถนะครู และควรประยุกต์ใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะของครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นและให้ผู้ประเมินภายนอกร่วมประเมินรูปแบบเพื่อลดอคติ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

จรัญ น่วมมะโน. (2562). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ใน ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการนิเทศการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ณัฏฐา บุญโต. (2569). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อ อาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา. ใน ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ธัญญลักษณ์ เวชกามา. (2562). รูปแบบพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก. หน้า 1-26. (19 สิงหาคม 2542).

ภาจรี พรหมศิลา และคณะ. (2568). การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. วารสารครุศาสตร์ปัญญา, 4(2), 105-120.

ภาวิณี เดชเทศ และคณะ. (2568). รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะการใช้ภาษาอังกฤษในการสอนสำหรับ นักศึกษาครู : ศึกษากรณีนักศึกษาครูที่สอนวิชาอื่น. วารสารครุพิบูล คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 12(2), 40-53.

ศศิพร พงศ์เพลินพิศ. (2568). ผลการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษด้วยการโค้ชตามกระบวนการ SSRU. Suan Sunandha Asian Social Science Journal, 19(1), 107-122.

ศิริวรรณ์ คุณาพันธ์. (2567). การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบผสมผสาน เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะ ด้านการสอนภาษาอังกฤษในชั้นเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายสำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1. วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์, 8(2), 234-246.

สถาพร สมอุทัย. (2565). การนิเทศการศึกษา” หนึ่งตัวช่วยในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. วารสารวิจยวิชาการ, 5(3), 275-288.

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. (2565). แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566 - 2570) เพิ่มเติมครั้งที่ 2 พ.ศ. 2565. เรียกใช้เมื่อ 8 เมษายน 2567 จาก https://www.koratpao.go.th

EF Education First. (2025). EF English Proficiency Index 2025. Retrieved June 28, 2025, from https://www.ef.com/epi

Ekawati, D. et al. (2022). Mentoring through lesson study: A collaborative way to support EFL teachers' professional development in madrasahs (Islamic schools). International Journal of Education, 15(2), 89-100.

Knowles, M. S. et al. (2015). The adult learner: The definitive classic in adult education and human resource development. (8th ed.). London and New York: Routledge.

Kolb, D. A. (2015). Experiential learning: Experience as the source of learning and development. (2nd ed.). Upper Saddle River: Pearson Education.

Kraft, M. A. et al. (2018). The effect of teacher coaching on instruction and achievement: A meta-analysis of the causal evidence. Review of Educational Research, 88(4), 547-588.

OECD. (2025). Results from TALIS 2024: The state of teaching. Paris: OECD Publishing.

Richards, J. C. (2006). Communicative language teaching today. New York: Cambridge University Press.

Sancar, R. et al. (2021). A new framework for teachers' professional development. Teaching and Teacher Education, 101, 103305. https://doi.org/10.1016/j.tate.2021.103305.

Taşdemir, H. & Karaman, A. C. (2022). Professional development practices of English language teachers: A synthesis of studies published between 2006 and 2020. Review of Education, 10(1), e3350. https://doi.org/10.1002/rev3.3350.

Vygotsky, L. S. (1978). Mind in society: The development of higher psychological processes. Cambridge: Harvard University Press.